

Onderzoek . Wilrijkse duikclub doet test in samenwerking met vereniging voor hoogbegaafden Mensa

Onder water denk je minder snel

Werken onze hersens even goed diep onder water als op twee meter diepte? Dat heeft een team van de duikorganisatie Nelos getest. Hoe dieper onder water, hoe slechter de proefpersonen scoren.

• Kiki Vleeschouwers, duikster bij Duikersclub Moby Dick Diving Team uit Wilrijk, deed de test vorige zomer al. "Ik had tijdens het duiken al gemerkt dat ik vaker naar de computer moest kijken om te realiseren wat er stond als ik mijn diepte controleerde. Toen is het idee ontstaan om mijn mentale capaciteiten te testen op een grote diepte," zegt ze.

Ze besliste een nieuwe test te doen in het zwembad Nemo 33 in Ukkel. "We waren maar met zijn tweeën voor de proef, dus echt relevant was het resultaat niet." Daarom deed Kiki de test nog eens, dit keer met zestien duikers. De Vlaamse onderwatersportfederatie Nelos (*Nederlandstalige Liga voor Onderwateronderzoek en -sport, red.*) zorgde ervoor dat ze haar experiment kon uitvoeren.

"De test die we deden, is de pretest van Mensa," zegt Vleeschouwers. Deze keer deed ze zelf niet mee. Ze was wel begeleider.

"De mensen van de duikclub zochten een snelle en eenvoudige manier om intelligentie te testen," verduidelijkt Wim Proost van Mensa, de vereniging voor hoogbegaafden. "Zo zijn ze bij ons terecht gekomen. De pretest meet geen IQ, maar geeft het percentage op slagen op de echte Mensatest."

"De duikers die deelnamen aan de test waren zowel mannen als vrouwen, ervaren en minder ervaren en jong en oud. De jongste duiker was 21, de oudste 75," zegt Kiki Vleeschouwers. "De duikers waren opgedeeld in vier groepen van vier. Twee groepen deden tests op twee meter diepte, terwijl twee andere groepen dezelfde tests deden op 35 meter."

"We werden met een geplastificeerde vragenlijst, lei en potlood het water ingestuurd," zegt Roy Van Doorn, een van de proefpersonen. "We moesten liggend op onze buik de vragen oplossen, anders gingen onze papieren drijven. Ik dacht dat ik niet beïnvloed zou worden door de diepte."

Kiki Vleeschouwers was verbaasd over de resultaten. "Op 35 meter diepte losten de proefpersonen niet alleen minder vragen op, ze losten ook minder vragen correct op. Op grotere diepte krijgt je zenuwstelsel de stikstof onder een verhoogde druk binnen en dat heeft effect op de cognitieve prestaties." Dieptedronkenschap heet dat fenomeen.

"Het resultaat was te verwachten," zegt Wim Proost. "Diep onder water waren de resultaten slechter. Je zit met stress en zit niet meer onder normale omstandigheden."

"Ik ben geschrokken van de resultaten," zegt Roy Van Doorn. "Ik had opvallend minder vragen opgelost. We kregen zeven minuten, maar de tijd beneden was meteen om, terwijl het leek of ik op twee meter diepte meer tijd had." Dat was niet alleen bij hem zo. Iedereen scoorde slechter beneden in het water.

Kiki is ervan overtuigd dat de resultaten van de test nog van pas komen in de geneeskunde. "We hebben nu de test gedaan met gewone perslucht. Ademlucht dus, maar in de toekomst zou ik het willen testen met andere stoffen zoals bijvoorbeeld een nitroxmengsel. Dat bevat minder stikstof en meer zuurstof."

ILSE VAN THIENEN

① Vlaamse onderwatersportfederatie: www.nelos.be

① Mensa: www.mensa.be

① Zwembad Ukkel: www.nemo33.com/en/dive/dive-diving-diver

① Duikclub: www.mobydiving.be